

**СОЦІАЛЬНО-БЕЗПЕКОВІ АСПЕКТИ
ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

Козуб О.М.,
магістрант

*Чорноморського національного університету імені Петра Могили,
м. Миколаїв, Україна*

Погіршення соціально-економічного становища України в умовах збройного конфлікту на Сході країни, економічної кризи і скорочення виробництва спричинило

велику внутрішню міграцію (1,4 млн. людей з окупованих територій) на більш придатні для життя території (Київ, Одеса, Львів, Дніпропетровськ та інші) та прилеглі до них райони. Внутрішня міграція посилює тиск на місцеві ринки праці, на яких кількість людей у пошуках роботи перевищує кількість вакансій [1].

Однак, крім внутрішньої, в Україні зростає трудова зовнішня міграція. Дослідження показують, що покидають Україну переважно особи віком від 20 до 40 років, 65 % мігрантів становлять чоловіки, 35 % – жінки.

Найпоширенішими видами економічної діяльності трудових мігрантів є будівництво (45,7%), діяльність домашніх господарств (18,3%), сільське господарство (11,3%) та торгівля (9,1%). Тобто покидає країну в пошуках кращої роботи та оплати праці саме працездатне населення, яке повинне створювати внутрішній валовий продукт і розвиток нашої держави. Як результат, маємо велику диспропорцію між працездатними особами та категоріями, які потребують соціальної допомоги [1].

Таким чином, ситуація з трудовими ресурсами показує не тільки в плані втрати власної висококваліфікованої робочої сили, але й в плані реагування населення на економічні та політичні зміни, причому не лише в Україні, але й в країнах, куди спрямовується міграційний потік. Зокрема прагнення людей скористатися більш сприятливішими економічними умовами у більш розвинених країнах. Країнами, що приймають робочу силу з України є Росія, Польща, Італія, Чехія, Угорщина, Білорусія, а також Португалія, Іспанія, Німеччина. Найактивніше виїжджають за кордон на роботу жителі прикордонних регіонів (Західна Україна аж до Хмельницької області та Схід)[1].

Нагадаймо, що на початку проведення реформ після проголошення незалежності України, розроблені та впроваджені заходи стосувалися більше створення національних державних інститутів, аніж інститутів ринкової економіки. Відповідно, реформи, що проводилися, не принесли бажаних результатів. Навпаки, вони сприяли розквіту існуючого бюрократичного державного апарату, нестачі правових та регулятивних основ у сфері економіки, що призвело до переходу української економіки в тіньову [2].

У зв'язку з вищезазначеним почалася нова хвиля трудової міграції українців за кордон.

У 1994 році була підписана, а у 1998 році ратифікована Угода про партнерство та співробітництво між Україною та Європейським Союзом. З 1998 р. до 2008 р. ця Угода була основою економічної співпраці і відносин між двома сторонами. І саме поступова реалізація даного договору дозволила пізніше говорити про значний прогрес у розвитку відносин між Україною та ЄС з точки зору економічної інтеграції України до ЄС [3]. Тим не менш, у ті роки трудова міграція українців була переважно у Росію.

У той же час, після початку реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС змінюється вектор зовнішньої міграції. Тепер українці все більше емігрують до країн Європейського Союзу (приблизно 60% трудових мігрантів). Проте не всі виїжджають офіційно за трудовими візами, відповідно, реальна цифра може бути вищою на 40%. Цифри трудової міграції вражають, але вони допомагають зрозуміти, що відродити українську економіку та забезпечити високий рівень життя громадян країни без наявності працездатного населення неможливо[1].

Хоча доктор наук з державного управління Ю.В.Палагнюк зазначала, що «державна політика України щодо курсу на євроінтеграцію допомагає прискорити стабілізаційні процеси в тому числі і в економіці нашої держави, адже стандарти ЄС є тотожними тим орієнтирам, які стоять перед Україною у побудові економічних відносин за зразком провідних європейських держав» [3]. Однак міграція молоді не лише в різні регіони України, але й у країни-члени ЄС значно посилилася після 2014 р. у зв'язку з анексією Автономної Республіки Крим, збройним конфліктом на сході України, економічній кризі в нашій державі.

Отже, міграція здійснює величезний вплив на розвиток сучасного суспільства переважно у соціально-безпековому аспектах. Через те, що трудовими мігрантами з України зараз є переважно молодь – молоді працездатні люди у віці від 20 до 40 років, то це ставить виклики як для економічного розвитку нашої держави, так і забезпечення соціальної стабільності і безпеки.

Список використаних джерел:

1. Oleksandr Yevtushenko, Vira Derega, Yuliana Palagnyuk. Peculiarities of Clientelism's Influence on Power Processes in Ukraine during the Decentralization Reform. *Public Policy and Economic Development: scientific and production journal*. Issue 11 (15) 2017. Mykolaiv : Publisher Yemelyanova T.V., 2017, P. 311–338.

2. Палагнюк Ю. Економічні реформи в Україні під час президентства Л.М.Кравчука (1991-1994). *Наукові праці : Науково-методичний журнал*. Т. 122. Вип. 109. Політичні науки. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. П. Могили, 2010, С. 54–59.

3. Палагнюк Ю. В. Економічні аспекти інтеграції України до ЄС (в рамках дії Угоди про партнерство і співробітництво). *Наукові праці : Науково-методичний журнал*. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010, Вип. 135. Т. 147. Державне управління, С. 22–27.